

Ο πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄, οι κατήγοροί του και οι Τούρκοι ιστορικοί

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Έκπληξιν δοκιμάζει ο μελετών την Ιστορίαν του [Αγίου Γρηγορίου του Ε΄](#), σχετικός με τας κατηγορίας τινών επικριτών του, ότι τάχα επρόδωσε τον Αγώνα, ή και ότι επολέμησεν αυτόν. Ανωτέρω είδομεν ότι ο μεγάλος Πατέρας, ο Άγιος εκείνος Πατριάρχης, εις την γενναιοψυχίαν και την σοφίαν του οποίου οφείλομεν όλοι οι Ρωμηοί μετά ταύτα την ζωήν μας, έσωσε το κεφάλι των παιδιών του, όμως δεν ηθέλησε να σώση και το ιδικόν του, ενώ ηδύνατο να φύγη.

Δυστυχώς όμως, εδώ και μερικά χρόνια ξεφύτρωσαν μερικοί «Ιστορικοί», διδάσκαλοι του ψεύδους και της συκοφαντίας, με σκοπόν να λασπολογήσουν μεγάλος μορφάς της Εκκλησίας μας, αυτήν δε την Ιστορίαν όλως διόλου ν' ανατρέψουν, προς κορεσμόν και υπεράσπισιν των σατανικών των φρονημάτων.

Η αλήθεια όμως, όσο και αν διαβάλλεται, λάμπει και καταντροπιάζει τους συκοφάντας της. Ούτω και εις την περίπτωσιν του **Αγίου Γρηγορίου**. Η φωτεινή του μορφή λάμπει εις το στερέωμα της **Εκκλησίας και του Έθνους**. Ο **Εθνομάρτυς Γρηγόριος ο Ε΄** είναι ο «ποιμήν ο καλός», που θυσιάζει την ζωήν του «υπέρ των προβάτων»· είναι ο μιμητής μεγάλων Ιεραρχών της Εκκλησίας μας· είναι ο **οραματιστής Εθνάρχης**, που προβλέπει πως η απελευθέρωσις από την τυραννία θάρθη από θυσίες σαν την δική του.

Εάν όντως αι κατηγορίαι είχαν ίχνος αληθείας και είχαν υιοθετηθεί υπό της συνειδήσεως των πιστών και εάν εγνώριζον ούτοι την «προδοσίαν» ταύτην του Πατριάρχου, ήτο δυνατόν με αισθήματα βαθείας αγάπης και εκτιμήσεως κλήρου και λαού, ν' αναβιβασθή τρις εις τον θρόνον της **Κωνσταντινουπόλεως**;

Συγκεκριμένα κατηγορήθη ο **Μαρτυρικός Πατριάρχης**, ότι εξαπέλυσεν αναγκαστικώς αφοριστικόν γράμμα, την 23ην Μαρτίου 1821, δι' ου κατεδίκαζε την Επανάστασιν. Τούτο όμως εγένετο εναντίον των ιδίων αυτού αισθημάτων και πεποιθήσεων, ακριβώς ίνα μη προδοθή η αρχομένη **Επανάστασις** εις τα όμματα του πάντοτε καχυπόπτου σουλτάνου. Είναι όθεν βλασφημία να ομιλώμεν περί προδοσίας του Αγιωτάτου τούτου ανδρός.

Άλλωστε, αν ο **Εθνομάρτυς** ήτο φίλος του σουλτάνου, θ' απέφευγε το μαρτύριον και δεν θα εχώρη προς θυσίαν μετά τόσης καρτερίας και θάρρους. Μάλιστα δε, ο Τούρκος Αχμέτ Τζιβιέτ-πασάς εις την Ιστορίαν της Τουρκίας 1773-1826 και ο Ιστοριογράφος Εσάτ-εφέντης διά να δικαιολογήσουν το έγκλημα των Τούρκων, έγγραφαν πως ο Πατριάρχης χάρις εις την επιρροήν του θα ηδύνατο, αν ήθελε, να σβύση την φωτιάν της Εθνεγερσίας

Απόσπασμα από το βιβλίο του Μοναχού Μαξίμου Ιβηρίτη (Νικολακοπούλου), ο «Εθνοϊερομάρτυς Γρηγόριος ο Ε΄ και το Άγιον Όρος. Έκδοση Ιεράς Μονής Ιβήρων, Άγιον Όρος, 1988.

Πηγή: pemptousia.gr/ Επιμέλεια Στέλιος Κούκος